

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΩΣ
ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑ

ΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Στις αρχές του 1940, από τα περιοδικά της λογοτεχνίας έχουν απομείνει η *Νέα Εστία*, *Το Νέον Κράτος*, τα *Νεοελληνικά Γράμματα* και η *Πνευματική Ζωή*.⁶ Εύλογα υποθέτω ότι λόγω των συνθηκών είχαν διακόψει την κυκλοφορία τους οι *Μακεδονικές Ημέρες*, *Ο Κύκλος*, *Τα Νέα Γράμματα* και η *Νεοελληνική Λογοτεχνία*.

Αμέσως μετά την έκρηξη του ιταλοελληνικού πολέμου του Σαράντα, τα τρία περιοδικά που επέζησαν (*Νέα Εστία*, *Το Νέον Κράτος* και *Νεοελληνικά Γράμματα*) ήταν επόμενο να προσαρμοστούν στο πνεύμα μιας εμπόλεμης κατάστασης κατά το μέτρο που έχαστο αντιλαμβανόταν την υπόθεση: εθνική κατ' εξοχήν τα δύο πρώτα, ως άμεσο κίνδυνο του ευρωπαϊκού πολιτισμού το τρίτο· διακριτός χαρακτήρας που εκφράζεται και στην ύλη τους.

«Νεοελληνικά Γράμματα»

Το περιοδικό είχε ήδη προετοιμάσει το κλίμα μιας ανθρωπιστικής αντιμετώπισης των φαινομένων της έκρυθμης κατάστασης, που δεν ευνοούσε το συμβατικά εθνικό, μονολιθικό καθεστώς της δικτατορίας και αυτός ήταν ο λόγος που κατασχέθηκε ένα φύλλο τους και τιμώρησαν τον διευθυντή Δημήτρη Φωτιάδη, απαγορεύοντας την αναγραφή του ονόματός του –ώστε να μην προβάλλεται ένας ‘υπόπτων φρονημάτων’ συγγραφέας, όπως είχε συμβεί και με τον Βάρναλη και τον Καρβούνη– γεγονός που όμως δεν επέφερε ουσιαστική αλλαγή στην ύλη του εντύπου, καθώς συνέχισε να παίζει λίγο πολύ στην ‘κόψη του ξυραφιού’.

Στο τεύχος της 19ης Οκτωβρίου του 1940 –κάτι λιγότερο από δέκα μέρες πριν μας επιτεθούν οι Ιταλοί– σε άρθρο του με τίτλο «Το δράμα της Γαλλίας» –η Γαλλία είχε ήδη υποκύψει στους Γερμανούς που είχαν εγκατασταθεί στο Παρίσι από τις 14 Ιουνίου– ο Γιώργης Λαμπρινός άρχιζε:

6. Στο τέλος του χρόνου θα διακόψει. Τελευταίο της τεύχος το Νο 68, Νοέμβριος 1940, σ. 217-232.

